

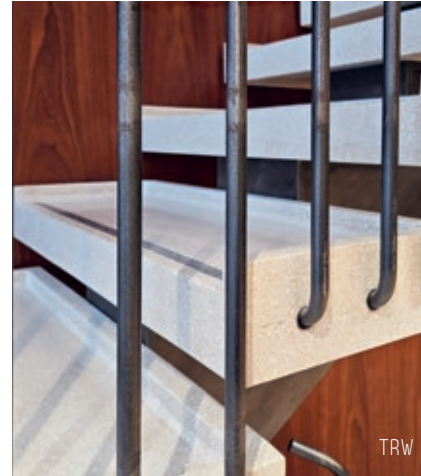
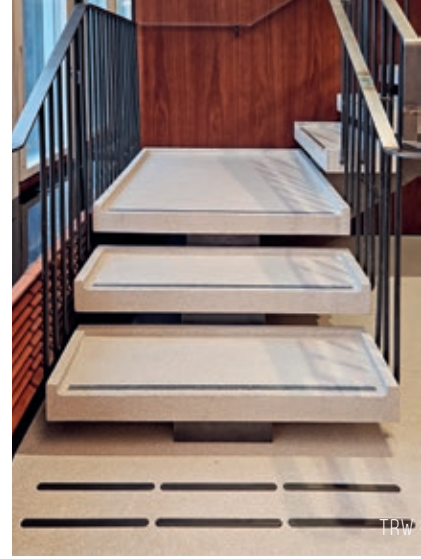
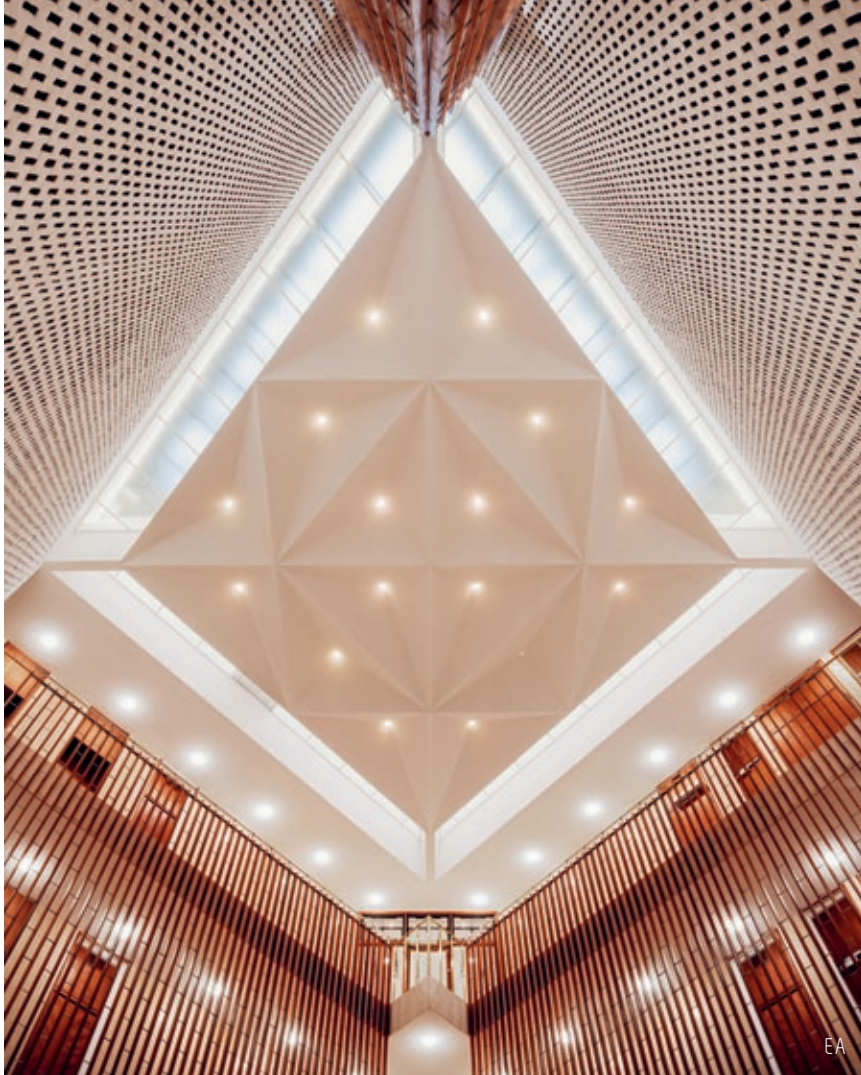
- Den amerikanske ambassades bygning skal være et hus i "kjøle og hvitt". Det skal være kledd slik man vil opptre om man skal representere sitt land korrekt. Arkitekt Eero Saarinen til Byggekunst nr. 5-1959

AMBASSADEN

Transformasjon, Oslo

ARKITEKT TRANSFORMASJON: LUNDHAGEM og ATELIER OSLO
OPPRINNELIG ARKITEKT: EERO SAARINEN (1959)

Tekst: Lundhagem. Foto: Einar Aslaksen, TRW/Ellingard og arkitekten

I 2017 flyttet den amerikanske ambassaden fra Henrik Ibsens gate til Huseby. Den tidligere amerikanske ambassadebygningen ble samtidig fredet av Riksantikvaren og kjøpt av Fredensborg AS. Våren 2018 ble det gjennomført et parallelloppdrag for transformasjonsprosjektet, der teamet med Atelier Oslo og Lundhagem vant.

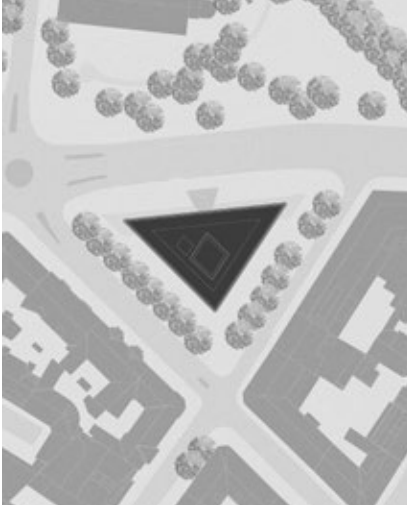
Historikk

Ambassadebygningen ble tegnet av den kjente amerikanske arkitekten Eero Saarinen (1910–1961), som én av bare tre bygninger i Europa, og stod opprinnelig ferdig i 1959. Prosjektet er derfor utviklet i nær kontakt med vernemyndighetene. «Ambassadebygningen er et viktig kultur-

minne i norsk etterkrigsmodernisme med svært høye arkitektoniske og kulturhistoriske verdier.» (Sitat Riksantikvaren.)

Arbeidet har også omfattet oppbygging av et arkiv med originale tegninger og beskrivelser av byggemetoder for restaureringsarbeidet.

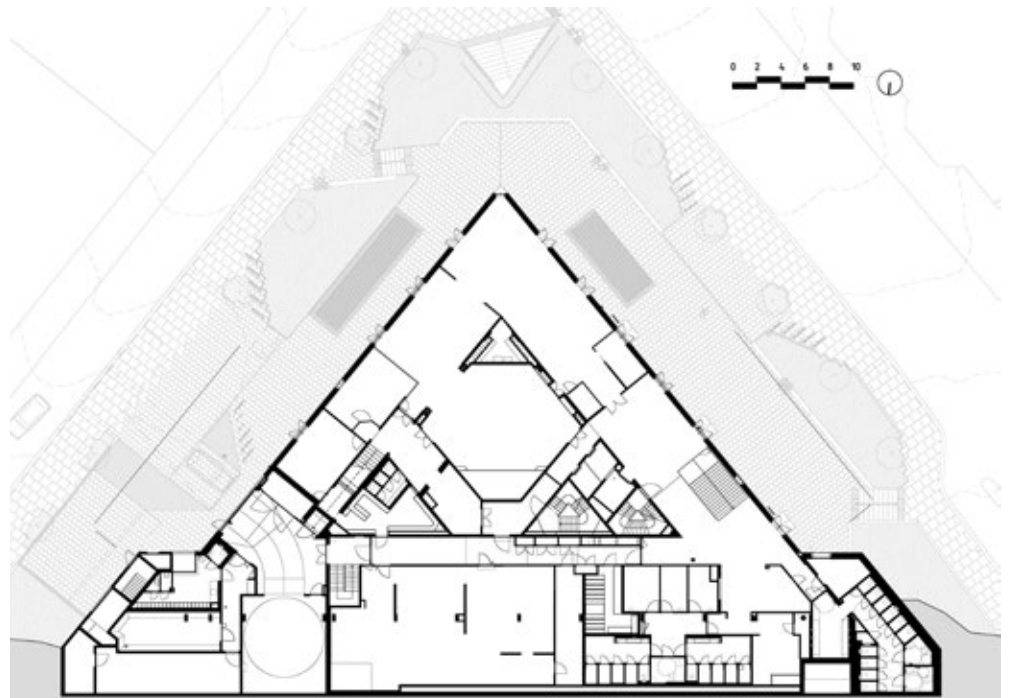

Transformasjonen

Prosjektet omfatter et moderne kontorbygg med 400 arbeidsplasser, møterom og konferansefasiliteter, i tillegg til flere serveringssteder. Uteområdet, som tidligere var sperret av med høye sikkerhetsgjerder, er nå tilgjengelig for allmennheten og er blitt et attraktivt byrom.

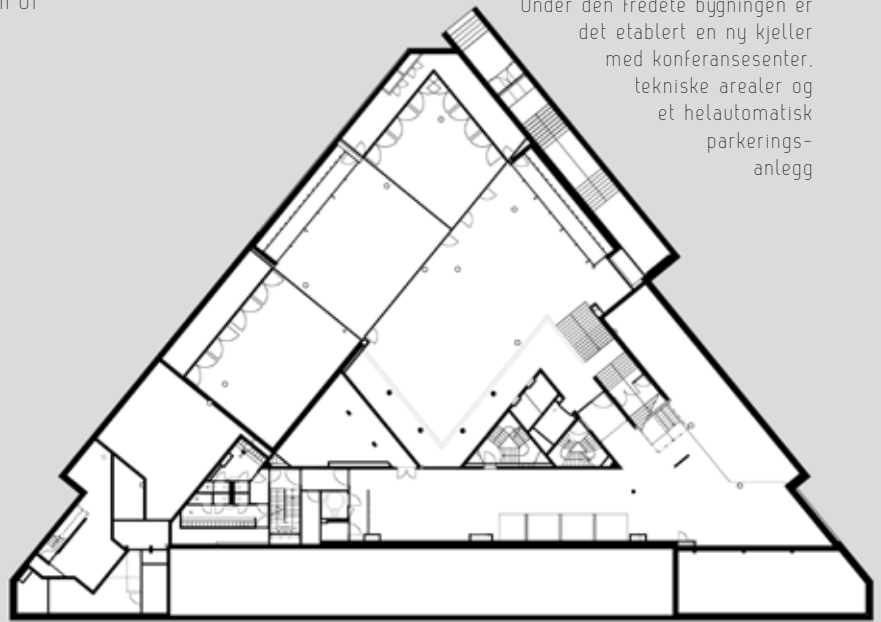
I vårt arbeid med Ambassaden har vi lagt vekt på å synliggjøre bygningenes opprinnelige kvaliteter og legge til rette for ny bruk på en måte som tilpasser seg ånden i det tidligere ambassadebygget. Et helt nytt og moderne teknisk anlegg er "usynlig" integrert i den eksisterende bygningen. Den tidligere tekniske toppetasjen er forvandlet til en restaurant med storlått utsikt over Oslo.

Under den fredete bygningen er det etablert en ny kjeller for å gi plass til et konferansesenter, i tillegg til tekniske arealer og et helautomatisk parkeringsanlegg. Omtrent 16.500 kubikkmeter fast fjell er tatt ut. Bygningen stod på provisoriske stålkerneperler mens fjell ble pigget, saget og sprengt bort.

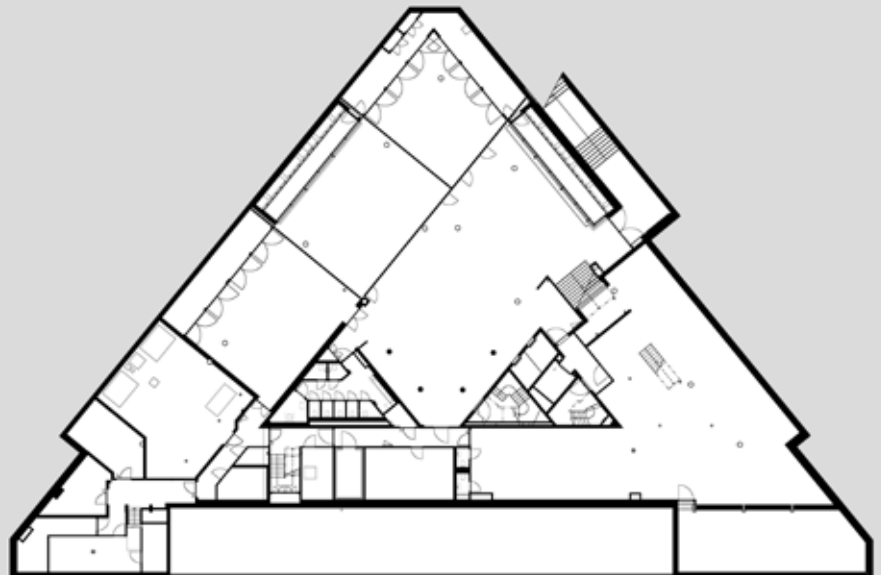

Plan U1

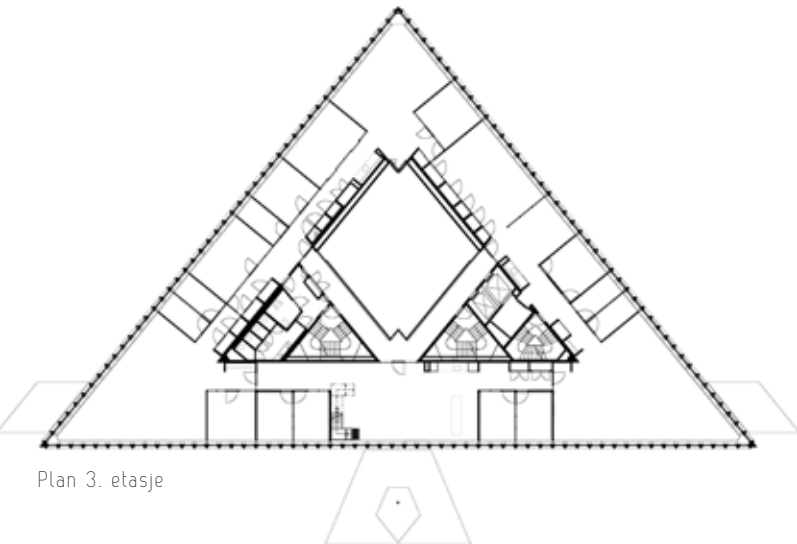
Under den fredete bygningen er det etablert en ny kjeller med konferansesenter, tekniske arealer og et helautomatisk parkeringsanlegg

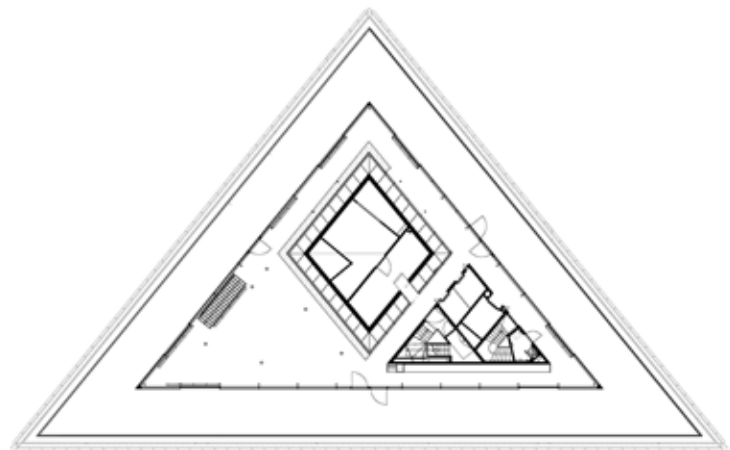
Plan U2M

Plan U2

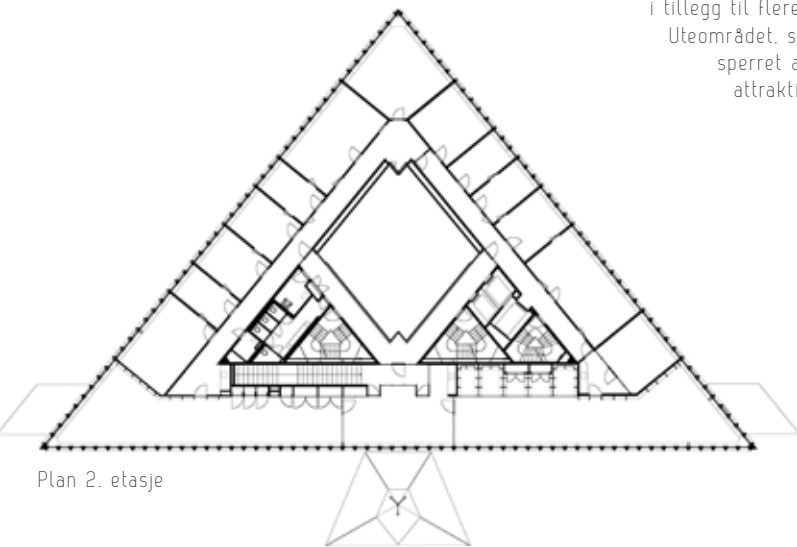

Plan 3. etasje

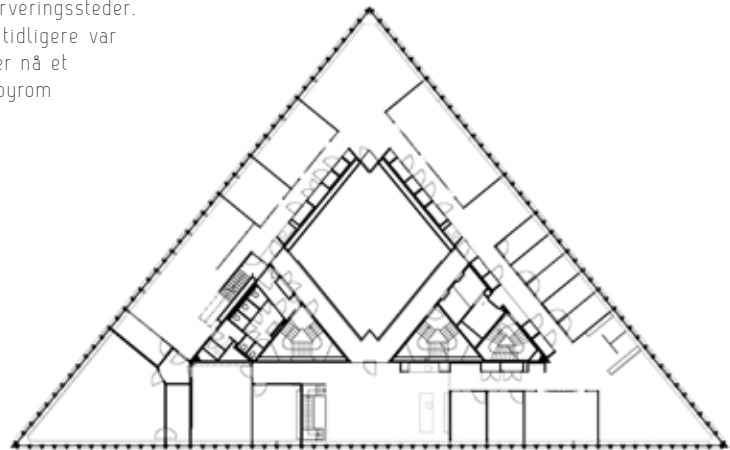

Plan 5. etasje: Den tidligere tekniske toppetasjen er forvandlet til en restaurant med stor slått utsikt

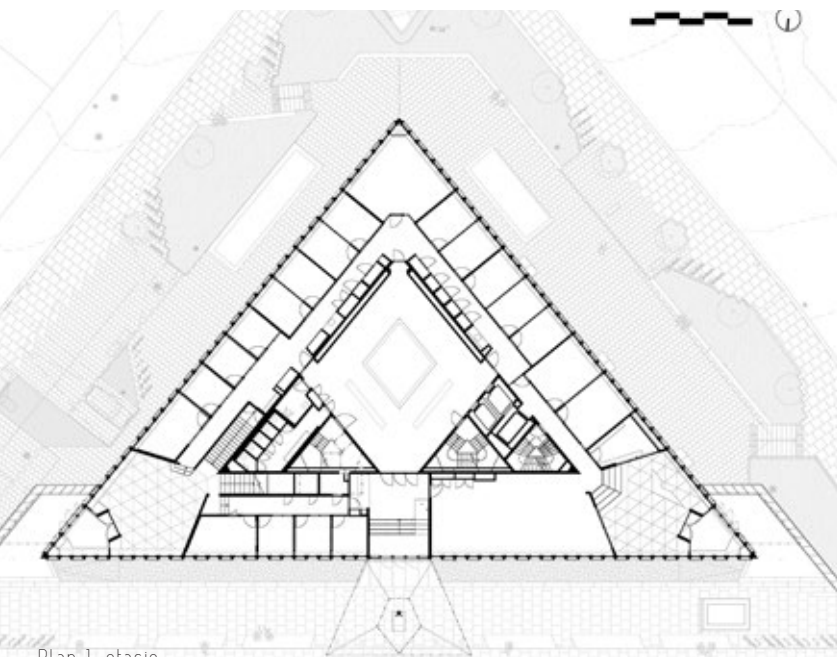
Ambassaden er blitt et moderne kontorbygg med 400 arbeidsplasser, møte- og konferanserom i tillegg til flere serveringssteder. Uteområdet, som tidligere var sperret av, er nå et attraktivt byrom

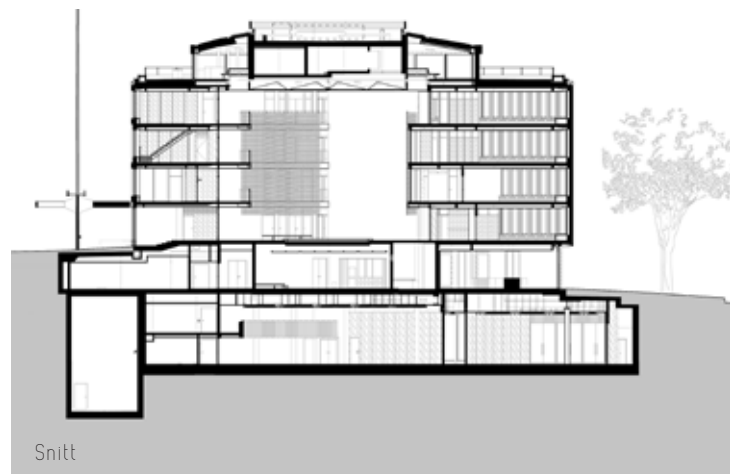
Plan 2. etasje

Plan 4. etasje

Plan 1. etasje

Snitt

Bærende prefabrikkerte fasadeelementer i betong med tilslag av mørk larvikitt. Skader ble utbedret med Confix fin, en reparasjonsmørtel tilsatt pigment samt larvikitt i tre ulike fraksjoner for å matche elementene. Hele fasaden ble slipt for hånd og til slutt impregnert i fire omganger, vått i vått, med ConTreat Embassy, spesielt utviklet for dette prosjektet

Byantikvarens Fredningsdokumentasjon del 1 sier følgende om betongelementene:

"Den siden ved prosjektet som Saarinen var mest fornøyd med var fasadens bærende prefabrikkerte betongelementer. Det ble stilt store krav til disse elementene (...). Kravene gikk ut på at det skulle fremstilles elementer med to spisse søyler forbundet med mellomliggende brystningsplater, slik at disse delene til sammen danner et element med en vekt på ca. 1500 kg.

Elementene ble montert med én vindusbreddes avstand og er forskjøvet én modul (102 cm) for hver etasje. Mellomrommet mellom elementene er fylt med tilbake-trukne betongelementer. Slik fremkommer det karakteristiske mønsteret i fasaden.

Il tillegg til disse elementene skulle det være en sokkel ut fra grunnmuren og en avsluttende gesims. I hjørnene skulle det innpasses søyler med spesiell utforming.

Betongen ble tilsatt knust Larvikitt, og elementene skulle være mørke, ha høy trykkstyrke og minimal rissdannelse og kalkutslag.

Elementenes linjer skulle korrespondere både horisontalt og vertikalt, og det måtte derfor arbeides med en nøyaktighet på +/- 1 mm. Av slipetekniske årsaker måtte søylene støpes hver for seg og støpes sammen med tverrstykkene etter sliping. For å få til de skarpe, rette linjene og plane flatene, måtte søylene kjøres gjennom slipemaskinen i hele lengden. Finsliping av samtlige elementer ble gjort med håndmaskiner."

Adresse:	Henrik Ibsens gate 48, 0255 Oslo
Byggherre:	Fredensborg AS (HIG48 AS)
Arkitekt:	Lundhagem og Atelier Oslo. Bevaringsarkitekt: Erik Langdalen arkitektkontor
IARK:	Paulsen & Nilsen, Birgitte Appelong
LARK:	SLA
RIB:	Bollinger+Grohmann Ingeniører AS
Entreprenører:	Øst-Riv AS (råbygg) Oslo Byggentreprenør AS (hovedentreprenør) Consolvo (rehab betongfasade) Ellingard Naturstein: Sliping og impregnering av fasade, Rehab innvendig, gulv, trapper, vasker og møblement i terrazzo, montering av travertin, storformatfliser i treningsstudio, garderobe, dusj og wc. Ellingard Mur (tidl. Rolf Holm): demontering og oppmuring av marmorslemmet teglvegg i atriet, pussing av 3D-himling i atriet Pussmester: lecamuring, puss innvendig, sokler Stenseth & RS (betongarbeider)
Leverandører:	naturstein, stucco, travertin, trappeelementer, terrazzo: Ellingard Naturstein betong: Heidelberg Materials Betong og Unicon
Ferdigstill:	2023/2024
Areal:	9265 m ² BTA
Bæresystem:	Eksisterende bygning: Bærende betongfasade og betongkjerner. Nybygg underetasje: Plassstøpt betong og samvirkesøyler Nybygg toppetasje: Stålkonstruksjon
Energi og miljø:	Breemsertifisering Very Good

LUNDHAGEM

Lundhagem er et arkitektkontor stiftet i 1990, som jobber i et vidt spenn med alt fra arealplaner, transformasjon, komplekse bygg og store boligprosjekter til små prosjekter, som hytter og eneboliger. Kontoret har høye arkitektoniske ambisjoner, har gjennomført et stort antall prosjekter, vunnet mange konkurranser og mottatt en rekke priser.

lundhagem.no

ATELIER OSLO

Atelier Oslo er et prisvinnende arkitektkontor som designer miljøvennlige bygg og transformasjonsprosjekter. Kontorporteføljen spenner fra byutviklingsprosjekter til eneboliger, hytter og installasjoner.

atelieroslo.no

Eventinngangen – sett fra Hansteens gate. Foto: ark.

Elementfasaden

Fasaden er utformet av bærende prefabrikkerte elementer i mørk betong med tilslag av Larvikitt.

Opprinnelig var fasaden overflatebehandlet med teakolje for å få en skinnende, svart effekt, men dette var ikke holdbart over tid. Ved rehabilitering av betongen ble skader mekanisk utbedret og hele fasaden slipt for hånd, før den ble impregneret.

Interiøret

I interiøret er det utstrakt bruk av tegl, travertin og terrazzo, en materialpalett som også er videreført.

I den tidligere visum-inngangen, som nå er kafé og vinbar, blir du møtt av en ny mosaikkvegg av den australske kunstneren Dena Georgetti.

Den tidligere visum-inngangen er nå blitt kafé og vinbar. Foto: EA